

Gatunki instrumentalne baroku - suita barokowa

- [Gatunki instrumentalne baroku - suita barokowa](#)

Gatunki instrumentalne baroku - suita barokowa

Źródło: online-skills, licencja: CCO.

Ważne daty

1557 – pojawienie się po raz pierwszy pojęcia suity jako określenia zestawu tańców typu branle

1674 – pierwsze pojawienie się pojęcia suity w tytule publikacji (*Theil zweystimmiger Sonaten und Suiten* D. Beckera)

poł. XVII w. – dołączenie do suity gigue – zapoczątkowanie procesu stabilizacji cyklu suitowego

koniec XVII w. – wykrystalizowanie stałego układu suity, w którym następowały po sobie kolejno allemande, courante, sarabanda i gigue

Scenariusz lekcji dla nauczyciela

Źródło: online-skills, licencja: CC0.

I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka.

5. Barok. Uczeń:

2) omawia cechy wybranych form muzycznych (fuga, preludium, toccata, suita i partita, tańce: menuet, gawot; koncert, concerto grosso, sonata barokowa, uwertura, opera, oratorium, pasja, kantata);

4) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów (Claudio Monteverdi, Johann Sebastian Bach, Georg Friedrich Haendel, Antonio Vivaldi, Arcangelo Corelli, klawesyniści francuscy: Jean Philippe Rameau, François Couperin);

6) zna pojęcia: system dur-moll, polifonia imitacyjna, bas cyfrowany (basso continuo), kontrapunkt, forma ewolucyjna, orkiestra barokowa, improwizacja, forma wariacyjna, ostinato, system równomiernie temperowany, bel canto.

II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. Uczeń:

1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych;

2) nazywa i porządkuje główne nurty, gatunki i style muzyczne, wskazuje formy wypowiedzi artystycznej spoza tradycyjnej klasyfikacji, uzasadniając swoją wypowiedź;

3) zna konteksty kulturowe i naukowe powstawania muzyki;

4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając:

a) elementy muzyki,

b) podstawowe techniki kompozytorskie,

c) cechy stylów muzycznych,

d) strukturę gatunków i form muzycznych, ich zmiany i rozwój,

e) funkcje: np. religijna, społeczna, użytkowa, artystyczna i in.;

5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną;

6) potrafi odnaleźć konotacje między dziełami dawnymi a obecnymi we współczesnej kulturze popularnej, np.:

e) J.S. Bach Aria na strunie G z III Suity Orkiestrowej G-dur – Procol Harum A Whiter Shade of Pale,

III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną. Uczeń:

1) wypowiada się w formie ustnej (np. dyskusja, prezentacja, debata itp.) i/lub pisemnej (np. esej, referat itp.) o dziełach muzycznych w oparciu o podstawową terminologię;

3) interpretuje i odczytuje w kontekście dokonań epoki wybrane dzieła muzyczne;

4) formułuje logiczną wypowiedź na temat dzieł, form, gatunków, stylów, technik i twórców muzycznych, uwzględniając zależności między nimi w kontekście: genezy, przeobrażeń, porównań.

Nauczysz się

charakteryzować suitę jako formę instrumentalną okresu baroku;

określać elementy suity;

określać pochodzenie tańców barokowych;

opisywać sposób wykonywania wybranych tańców barokowych;

analizować przebieg zapisu nutowego podczas odsłuchu pliku dźwiękowego;

przyporządkowywać utwory do ich autorów.

Narodziny suity barokowej

Pojęcie *suita* wywodzi się z francuskiego *suite* (tłum.: następstwo, kolejność), jednak w baroku forma ta przyjmowała różne nazwy: lesson, partita. Początków suity należy szukać w renesansowych Włoszech, gdzie pierwszy raz zestawiono ze sobą dwa tańce, połączone wspólnym [cantus firmus](#), ale kontrastujące ze sobą pod względem [agogicznym](#) i metrycznym. W XVI wieku zestawianie ze sobą tańców rozpowszechniło się na skalę europejską, a początkowy zbiór dwóch tańców (pierwszego – powolnego w [metrum](#) parzystym, drugiego – szybkiego w metrum nieparzystym) rozszerzył się o dodatkowe dwa, co w następstwie wpłynęło na wytworzenie się formy suity barokowej, składającej się z czterech głównych tańców: allemande, courante, sarabande, gigue, wzbogaconej o taneczne (m.in.: [anglaise](#), [bourrée](#), [gawot](#), [rigaudon](#), [forlana](#), [hornpipe](#), [passepied](#), [polonaise](#), [menuet](#), [loure](#), [passacaglia](#)) i nietanecznymi (m.in.: [fuga](#), [preludium](#), [fantazja](#), [toccata](#)) [intermezzami](#).

Główne tańce w baroku

Allemande

Allemande jest tańcem pochodzenia niemieckiego, o którym pierwsze zapisy pochodzą z XVI wieku, jednak jako część suity zaistniał dopiero w XVII wieku. Zazwyczaj znajduje się na początku cyklu i charakteryzuje się wolnym tempem oraz parzystym metrum $4/4$ z przedtaktem. Forma allemande z początku baroku znacznie różniła się od późnobarokowego, kiedy zostało oparte na jednolitym kontinuum rytmicznym i zatraciła taneczny charakter.

Wysłuchaj teraz tańca Allemande ze Suty e-moll HWV 429 autorstwa Georga Friedricha Händla.

Wystąpił błąd

Allemande

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R10f4uihz82a2>

Taniec Allemande na przykładzie Suity e-moll HWV 429, autorstwa Georga Friedricha Händla, online-skills, CC BY 3.0

Film edukacyjny pt. „Allemande”. W celu odtworzenia należy w dolnym lewym rogu nacisnąć szary trójkąt. W filmie wyświetlany jest zapis nutowy utworu symultanicznie z odtwarzaniem utworu. Kompozycja ma tempo umiarkowane i wykonywana jest przez klawesyn. Występują w niej liczne ozdobniki. Utwór cechuje taneczny, dostojny charakter. Dynamika nie jest zróżnicowana.

Courante

Courante jest tańcem dworskim pochodzenia francuskiego. Początkowo wyróżniano dwie jego odmiany: włoski *corrente*, charakteryzujący się melodyką figuracyjną, przewagą [faktury homofonicznej](#), wyrazistą [rytmiką](#), trójdzielnym metrum $\frac{3}{2}$, $\frac{6}{4}$ lub $\frac{3}{4}$ i szybkim tempem oraz francuski *courante*, cechujący się przewagą [kontrapunktów](#), złożonymi figurami melodycznymi, licznymi [synkopami](#), trójdzielnym metrum $\frac{3}{2}$, $\frac{6}{4}$ lub $\frac{3}{4}$ i wolnym lub umiarkowanym tempem. W XVIII wieku nastąpiła synteza obydwu odmian, która w suicie barokowej usytuowana została zazwyczaj jako jej druga część.

Wysłuchaj teraz tańca Courante ze Suity e-moll HWV 429 autorstwa Georga Friedricha Händla.

Wystąpił błąd

Courante

Film dostępny pod adresem </preview/resource/ROz4ctsfzbxFr>

Taniec Courante na przykładzie Suity e-moll HWV 429, autorstwa Georga Friedricha Händla, online-skills, CC BY 3.0

Film edukacyjny pt. „Courante”. W celu odtworzenia należy w dolnym lewym rogu nacisnąć szary trójkąt. W filmie wyświetlany jest zapis nutowy utworu symultanicznie z odtwarzaniem utworu. Kompozycja ma tempo szybkie. Cechuje się dostojnym, tanecznym charakterem z licznymi ozdobnikami. Wykonywana jest przez klawesyn. Brak różnic dynamicznych.

Sarabanda

Sarabanda pochodzi z Hiszpanii, który początkowo tańczony był w towarzystwie gitary oraz instrumentów perkusyjnych: kastanietów lub tamburynów. Miała śpiewany refren o tematyce miłosnej, a nawet erotycznej, przez co Filip II (1527-1598) zabronił tańczenia sarabandy w katolickiej Hiszpanii. Do cyklu suity została wprowadzona w XVII wieku i zazwyczaj utrzymana była w powolnym tempie i trójdzielnym metrum $3/2$, $3/4$ z charakterystycznym akcentem na 2 (synkopa).

Wysłuchaj teraz tańca Sarabande ze Suity e-moll HWV 429 autorstwa Georga Friedricha Händla.

Wystąpił błąd

Wystąpił błąd

Sarabande

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R18oMsBBBD50T>

Taniec Sarabande na przykładzie Suity e-moll HWV 429, autorstwa Georga Friedricha Händla, online-skills, CC BY 3.0

Film edukacyjny pt. „Sarabande”. W celu odtworzenia należy w dolnym lewym rogu nacisnąć szary trójkąt. W filmie wyświetlany jest zapis nutowy utworu symultanicznie z odtwarzaniem utworu. Kompozycja ma tempo wolne. Cechuje się dostojnym, tanecznym lecz melancholijnym charakterem z licznymi ozdobnikami. Wykonywana jest przez klawesyn. Brak różnic dynamicznych.

Gigue

Taniec pochodzi ze Szkocji i Irlandii, od XV w. znany był pod nazwą *jig*. Jako utwór instrumentalny zadebiutował wśród wirginalistów angielskich, a za sprawą francuskiego lutnisty, Jacquesa Gaultiera (1617-1652) rozprzestrzenił się na cały kontynent, stając się w następstwie zamykającą częścią cyklu suit barokowej. Charakteryzuje się szybkim tempem, najczęściej w metrum $\frac{3}{8}$, $\frac{6}{8}$, $\frac{9}{8}$, $\frac{12}{8}$ i ma linię melodyczną ozdobioną licznymi [trylami](#).

Wystąpił błąd

Gigue

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RvqJo4S9Xkk13>

Tanec Gigue na przykładzie Suity e-moll HWV 429, autorstwa Georga Friedricha Händla, online-skills, CC BY 3.0

Film edukacyjny pt. „Gigue”. W celu odtworzenia należy w dolnym lewym rogu nacisnąć szary trójkąt. W filmie wyświetlany jest zapis nutowy utworu symultanicznie z odtwarzaniem utworu. Kompozycja ma tempo szybkie. Cechuje się dostojnym, tanecznym charakterem z licznymi ozdobnikami. Wykonywana jest przez klawesyn. Brak różnic dynamicznych.

Suita jako forma uniwersalna

Oprócz stałych elementów suity barokowej, znalazły się w niej także części zmienne, które spopularyzowały tak wzbogaconą formę. Zazwyczaj wprowadzono je między sarabandą a gigue. Zabieg ten spowodował częste zacieranie się granic pomiędzy stałymi elementami a uzupełniającymi. Przykładem jest *aria na strunie G z III suity orkiestrowej D-dur BWV 1068* Johanna Sebastiana Bacha (1685-1750).

Wystąpił błąd

Johann Sebastian Bach, „III suita orkiestrowa D-dur BWV 1068”, „Aria na strunie G”, online-skills, CC BY 3.0

Utwór muzyczny: Aria na strunie G z III suity orkiestrowej D-dur BWV 1068 Johanna Sebastiana Bacha w wykonaniu Takako Nishizaki. Utwór pochodzi z albumu BACH, J.

S.: Violin Concertos, BWV 1041-1043. Kompozycja ma wolne tempo. Cechuje ją kantylenowy, wzruszający charakter. Partię solową wykonują skrzypce.

Polecenie 1

Forma suita lub jej części często pojawiają się w muzyce późniejszych okresów. W innych niż klasyczne rodzajach muzyki, czego przykładem jest tzw. suita rockowa. Wysłuchaj utworu z lat 60. XX wieku pt. *A Whiter Shade of Pale* zespołu Procol Harum. Porównaj go z *Arią na strunie G* Bacha i uzasadnij tezę o inspiracji współczesnych muzyków dziełem barokowym.

Wystąpił błąd

<https://zpe.gov.pl/a/DmLiYBv1P>

Procol Harum, „A Whiter Shade Of Pale”, online-skills, CC BY 3.0

Utwór muzyczny: A Whiter Shade of Pale zespołu Procol Harum. Utwór pochodzi z albumy Procol Harum wydanego w 1967 roku. Kompozycja ma umiarkowane tempo. Cechuje ją dynamiczny, poruszający charakter. Wykonywana jest przez głos męski z towarzyszeniem zespołu rockowego.

Wystąpił błąd

<https://zpe.gov.pl/a/DmLiYBv1P>

Johann Sebastian Bach, „III suita orkiestrowa D-dur BWV 1068”, „Aria na strunie G”, online-skills, CC BY 3.0

Utwór muzyczny: Aria na strunie G z III suitu orkiestrowej D-dur BWV 1068 Johanna Sebastiana Bacha w wykonaniu Takako Nishizaki. Utwór pochodzi z albumu BACH, J. S.: Violin Concertos, BWV 1041-1043. Kompozycja ma wolne tempo. Cechuje ją kantylenowy, wzruszający charakter. Partię solową wykonują skrzypce.

Georg Friedrich Haendel (1685-1759) rozbudował swoje suity nawet do siedmiu części, wprowadzając do nich elementy sonaty kościelnej i kameralnej. Ich forma jest swobodniejsza, z przewagą techniki polifonicznej. Charakterystyczną cechą Haendla jest rozpoczynanie suit preludium oraz stosowanie niewykraczającej ponad czterogłos fugi.

Wystąpił błąd

George Fridrich Haendel, „Suita e-moll HWV 429”, allegro, online-skills, CC BY 3.0

Utwór muzyczny: Suita e-moll HWV 429 allegro autorstwa Georgea Friedricha Haendla. Wykonawca: Simon Stella (klawesyn). Kompozycja ma szybkie tempo. Cechuje ją wesoły, dynamiczny charakter. Brak zróżnicowania dynamicznego.

We Francji w okresie późnego baroku kompozytorzy tworzyli muzykę klawesynową, co wpłynęło na ukształtowanie się nowej formy suity o rozbudowanej ornamentyce i zmierzającej ku programowości. Forma ta uprawiana między innymi przez Louisa Couperina (1626-1661), Jeana Philippe`a Rameau (1683-1764) i Charlesa Dieuparta (1667-1740) powszechna była w okresie rokoka i okresów późniejszych, w których wpłynęła na rozwój form miniaturowych.

Wystąpił błąd

Louis Couperin, „Suita g-moll”, Passacaglia, online-skills, CC BY 3.0

Utwór muzyczny: Suita g-moll, Passacaglia, autorstwa Louisa Couperina w wykonaniu Giulia Nuti. Utwór ten został odegrany na klawesynie zbudowanym przez Louise Denise w 1658 roku. Kompozycja ma umiarkowane tempo. Cechuje ją podniosły, taneczny charakter z licznymi ozdobnikami

Zadania

Ćwiczenie 1

O jakim tańcu jest mowa w poniższym fragmencie?

„(...)pochodzi ze Szkocji i Irlandii, od XV wieku. (...) Jako utwór instrumentalny zadebiutował wśród wirginalistów angielskich. (...) Charakteryzuje się szybkim tempem, najczęściej w metrum 3/8, 6/8, 9/8, lub 12/8.”

- Gigue
- Courante
- Sarabanda

Ćwiczenie 2

Uporządkuj według kolejności tańce występujące w suicie, przesuważąc kafle z nazwami.

- GIGUE
- ALLEMANDE
- SARABANDA
- COURANTE

Ćwiczenie 3

Do tańca dopasuj jego opis.

ludowy taniec starofrancuski w dość szybkim tempie, w takcie parzystym, zwykle z odbitką ćwierćnutową; w formie stylizowanej często wchodził w skład barokowej suity., szybki taniec włoski, popularny w okresie baroku; też: muzyka do tego tańca., francuska odmiana tańca pochodzenia angielskiego, utrzymana w metrum parzystym i żywym tempie., starofrancuski taniec ludowy w tempie umiarkowanym, w takcie 2/4, lub 4/4 z odbitką (przedtakterem) półtaktową.

Anglaise	
Bourrée	
Forlana	
Gawot	

Ćwiczenie 4

Wystąpił błąd

Utwór 1 do ćwiczenia 4

Utwór muzyczny: Passacaglia w wykonaniu Giulia Nuti. Utwór ten został odegrany na klawesynie zbudowanym przez Louise Denise w 1658 roku. Kompozycja ma umiarkowane tempo. Cechuje ją podniosły, taneczny charakter z licznymi ozdobnikami.

Wystąpił błąd

Utwór 2 do ćwiczenia 4

Utwór muzyczny: Suita e-moll HWV 429 allegro. Wykonawca: Simon Stella (klawesyn). Kompozycja ma szybkie tempo. Cechuje ją wesoły, dynamiczny charakter. Brak zróżnicowania dynamicznego.

Wystąpił błąd

Utwór 3 do ćwiczenia 4

Utwór muzyczny: Aria na strunie G z III suity orkiestrowej D-dur BWV 1068 w wykonaniu Takako Nishizaki. Utwór pochodzi z albumu BACH, J. S.: Violin Concertos, BWV 1041-1043. Kompozycja ma wolne tempo. Cechuje ją kantylenowy, wzruszający charakter. Partię solową wykonują skrzypce.

Wysłuchaj utworów i uzupełnij dane w pustych polach.

Utwór	Nazwisko autora	Tytuł utworu
-------	-----------------	--------------

Część utworu

Utwór 1		
---------	--	--

Passacaglia

Utwór 2		Suita e-moll HWV 429
Utwór 3		III suita orkiestrowa D-dur BWV 1068
Aria na strunie G		

Ćwiczenie 5

Przyporządkuj intermezza do odpowiednich zbiorów: tanecznych lub nietanecznych.

menuet, fuga, anglaise, preludium, fantazja, gawot, bourrée, passacaglia, passepied, toccata, forlana

Intermezza taneczne	
Intermezza nietaneczne	

Wystąpił błąd

Film dostępny pod adresem [/preview/resource/RYKedqDOGnknG](https://preview/resource/RYKedqDOGnknG)

Źródło: online skills.

Film edukacyjny pt. „Wizualizacja tańców”. W celu obejrzenia filmu należy nacisnąć na biały trójkąt na szarym tle. Podczas projekcji filmu możemy poznać dwa tańce. taniec 1. Allemande. Para w strojach odpowiednich do epoki wykonują taniec. Taniec 2. Sarabanda. Mężczyzna w stroju z opoki tańczy. Dwie kobiety siedzą obserwując jego taniec. Z tyłu widoczni są muzycy.

Rozpoznaj kraj pochodzenia prezentowanych tańców.

Niemcy, Hiszpania

Taniec 1-

Taniec 2-

Ćwiczenie 7

Rozwiąż krzyżówkę.

1. Taniec pochodzący z Hiszpanii, który początkowo tańczony był w towarzystwie gitary oraz instrumentów perkusyjnych: kastanietów lub tamburynów.
2. Utwór polifoniczny instrumentalny lub wokalny, w którym poszczególne głosy kolejno podejmują temat.
3. Wszelkie zjawiska dotyczące zmiany tempa w utworze muzycznym.
4. Dawny francuski taniec dworski, pochodzenia ludowego, w metrum trójdzielnym, tempie umiarkowanym, tańczony parami.
5. Starofrancuski taniec ludowy w tempie umiarkowanym, w takcie 2/4 lub 4/4, z odbitką (przedtaktem) półtaktową.

1														
2														
3														
4														
5														

Polecenie 2

Porównaj dwie formy muzyki instrumentalnej: concerto grosso ze suitą barkową. Szczególną uwagę zwróć na funkcję tych dwu form.

Słownik pojęć

Agogika

(gr. *agoge* – prowadzenie, ruch) wszelkie zjawiska dotyczące zmiany tempa w utworze muzycznym.

Anglaise

(fr. *anglaise* – angielski) francuska odmiana tańca pochodzenia angielskiego, utrzymana w metrum parzystym i żywym tempie.

Bourrée

ludowy taniec starofrancuski w dość szybkim tempie, w takcie parzystym, zwykle z odbitką ćwierćnutową; w formie stylizowanej często wchodził w skład barokowej suity.

Cantus firmus

(łac. *cantus firmus* – śpiew stały) linia melodyczna utworu, będąca podstawą kompozycji wielogłosowej.

Faktura

(łac. *factura* – wykonanie czegoś, obróbka, budowa) rodzaj użytych przez kompozytora środków technicznych i sposób ich realizowania w kompozycji.

Fantazja

oryginalny utwór instrumentalny oparty na wielu kontrastujących ze sobą tematach.

Forlana

szybki taniec włoski, popularny w okresie baroku; też: muzyka do tego tańca.

Fuga

utwór polifoniczny instrumentalny lub wokalny, w którym poszczególne głosy kolejno podejmują temat.

Gawot

starofrancuski taniec ludowy w tempie umiarkowanym, w takcie 2/4, lub 4/4 z odbitką (przedtaktem) półaktową.

Homofonia

typ budowy wielogłosowych utworów muzycznych, w których tylko jeden głos prowadzi melodię.

Hornpipe

taniec angielski i irlandzki w metrum 3/2 z synkopą lub 4/4 z przedtaktem, w ruchu ósemkowym.

Intermezzo

krótki fragment orkiestrowy o charakterze nastrojowym, wpleciony w akcję dramatyczną opery; miniatura na fortepian (rzadziej przeznaczona na inny instrument, czy na orkiestrę)

Kontrapunkt

(łac. *punctus contra punctum* – nuta przeciw nucie) teoria równoczesnego prowadzenia samodzielnych linii melodycznych (głosów) w utworach polifonicznych (wielogłosowych); samodzielna melodia towarzysząca w innym głosie tematowi w utworze polifonicznym.

Loure

taniec francuski w umiarkowanym tempie, metrum 6/8 lub 3/4, spotykany w barokowych suitach.

Menuet

dawny francuski taniec dworski, pochodzenia ludowego, w metrum trójdzielny, tempie umiarkowanym, tańczony parami (z charakterystycznymi drobnymi krokami tańczących, posuwistymi ruchami, ukłonami).

Metrum

muz. zasada porządkowania przebiegu dźwięków w utworze pod względem ich wartości rytmicznej (tzn. relatywnego czasu trwania) i rozkładu akcentów

w obrębie taktu.

Passacaglia

w XVII w. w Hiszpanii pieśń o charakterze tanecznym, w metrum trójdzielnym, śpiewana z towarzyszeniem gitary; passacaglia wariacyjna – skryształizowana w XVII w. forma muz., będąca szeregiem wariacji opartych na stałej formule basowej, utrzymanych na ogół w metrum trójdzielnym i tempie umiarkowanym.

Passepied

taniec z Bretanii, w metrum 3/8 lub 6/8 i w szybkim tempie, popularny na fr. dworze Ludwika XIV i Ludwika XV; w formie stylizowanej występował w barok. suicie i operze.

Polonaise

muz. polski taniec kołowy lub korowodowy, trójmiarowy (w metrum 3/4), o umiarkowanym tempie i charakterystycznej formule rytmicznej: ósemka, 2 szesnastki i 4 ósemki oraz w kadencji (tzw. słabej lub żeńskiej, tzn. z zakończeniem wypadającym na słabą część taktu): 4 szesnastki i 2 ćwierćnuty.

Preludium

muz. początkowo krótki utwór o charakterze improwizacyjnym na organy lub lutnię, z fragmentami akordowymi i figuracyjnymi, w okresie baroku wstęp do suity lub fugi.

Rigaudon

taniec prowansalski z XVII w., w żywym tempie, metrum parzystym; wszedł do barokowej suity.

Rytmika

całokształt przebiegu rytmicznego w utworze muzycznym.

Synkopa

(gr. *synkope* – obcięcie) przesunięcie naturalnego akcentu metrycznego na dźwięk nieakcentowany przez wydłużenie wartości rytmicznej nuty nieakcentowanej i przetrzymanie jej przez część akcentowaną.

Toccata

(wł. *toccare* – dotykać) kompozycja na instrument klawiszowy charakteryzująca się stosowaniem na przemian partii akordowych i szybkich pasaży; często łączona jest z fugą; później oznaczało utwór również na orkiestrę o szybkich, drobnych wartościach rytmicznych, realizowanych z dużą wyrazistością.

Tryl

(wł. *trillo*) typ ozdobnika polegający na szybkiej i wielokrotnej zamianie dźwięku, do którego się odnosi, z jego sąsiednim górnym oddalonym o małą lub wielką sekundę.

Słownik powstał na podstawie:

Habela J., Słowniczek muzyczny, PWN 1983

<https://encyklopedia.pwn.pl/>

Biblioteka muzyczna

Johann Sebastian Bach, „III suita orkiestrowa D-dur BWV 1068”, „Aria na strunie G”, online-skills, CC BY 3.0

2 Procol Harum, „A Whiter Shade Of Pale”, online-skills, CC BY 3.0

3 George Fridrich Haendel, „Suita e-moll HWV 429”, allegro, online-skills, CC BY 3.0

4 Louis Couperin, „Suita g-moll”, Passacaglia, online-skills, CC BY 3.0

Bibliografia

Bukofzer M., *Muzyka w epoce baroku. Od Monteverdiego do Bacha*, PWN 1970.

Gwizdalanka D., *Historia muzyki 2*, PWM 2006.

Habela J, *Słowniczek muzyczny*, PWN 1983.

Szlagowska D. *Muzyka Baroku*, Akademia Muz. w Gdańsku, 1998.